

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของปลากระป๋องของไทยใน

ภูมิภาคเอเปก

ชื่อผู้เขียน : นายโชคชัย ศิริพัชรารวงศ์

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร หอมขจร ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ
3. รองศาสตราจารย์ วิรัช ธเนศวร

ปลากระป๋องของไทยเป็นอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมากและยังมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดเมื่อเทียบกับการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องอื่นๆ แต่ปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้มีการร่วมมือทางการค้า โดยเฉพาะการร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อให้เกิดเสรีทางการค้าทำให้ประเทศต่างๆ เกิดการแข่งขันสูงขึ้น ดังนั้นการรวมกลุ่มทางการค้าย่อมส่งผลกระทบต่อ การส่งออกปลากระป๋องของไทยแน่นอน ซึ่งประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยได้แก่ ฟิลิปปินส์ ชิลี และจีน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลากระป๋องของไทยไปยังภูมิภาคเอเปกเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกต่างๆ ในภูมิภาคเอเปก โดยศึกษาค่าดัชนีความได้เปรียบที่ปรากฏ(RCA) และดัชนีความเข้มข้นทางการค้า (TI)

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลากระป๋อง พ.ศ. 2527-2539 พบว่าในปี พ.ศ. 2527 ค่าRCAของไทยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ฟิลิปปินส์ และชิลี มีค่าเท่ากับ 20.37 8.13 และ 5.31 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศทั้ง 3 มีความได้เปรียบในการผลิตปลากระป๋องสูงมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศ

สมาชิกเอเปกอื่นๆและเมื่อมีการรวมกลุ่มทางการค้าในภูมิภาคเอเปกในปี 2532 ค่าRCA ของ ไทย และ ซิลี ก็ลดลง มีค่าเท่ากับ 21.76 และ 3.62 ตามลำดับ ยกเว้น ฟิลิปปินส์ ที่มี สูงขึ้นเท่ากับ 9.94 และในปี 2539 ประเทศ ทั้ง 3 มีค่า RCA ลดลง มีค่าเท่ากับ 11.81 5.64 และ 4.10 ตามลำดับ แต่ถึงอย่างไรก็ตามไทย ฟิลิปปินส์ และซิลี ก็ยังมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่าประเทศอื่น แต่มีแนวโน้มลดลงยกเว้น จีน และอินโดนีเซีย ที่มีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตปลากระป๋องสูงขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเข้มข้นทางการค้า พ. ศ. 2527-2539 ประเทศที่มีความเข้มข้นทางการค้ามากที่สุดในปี 2527 ได้แก่ ไทย มีค่าเท่ากับ 7.96 รองลงมาได้แก่ ฟิลิปปินส์ ซิลี และแคนาดา มีค่าเท่ากับ 3.05 1.99 และ 0.83 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศทั้ง 4 มีความเข้มข้นทางการค้ากับกลุ่มเอเปกมาก ในปี 2532 ที่มีการจัดตั้งกลุ่มทางการค้าในภูมิภาคเอเปก พบว่า ไทย และฟิลิปปินส์ มีค่า TI สูงขึ้นเท่ากับ 8.65 และ 3.27 ยกเว้น ซิลี และแคนาดา มีค่า TI ลดลง เท่ากับ 1.19 และ 0.33 และในปี 2539 พบว่า ไทย ฟิลิปปินส์ ซิลี และแคนาดา มีค่า TI ลดลง เท่ากับ 3.09 1.48 1.07 และ 0.16 ตามลำดับ แต่ประเทศทั้ง 4 ก็ยังมีความเข้มข้นทางการค้ากับกลุ่มเอเปกมากกว่าประเทศสมาชิกเอเปกอื่นๆ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาพบว่า แม้ว่าไทยจะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลากระป๋องไปยังกลุ่มเอเปกสูงมากก็ตาม แต่ก็มีแนวโน้มที่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลง เนื่องจากปัจจุบันได้มีการร่วมมือทางการค้าเพื่อให้เกิดเสรีภาพทางการค้าทำให้การแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศมีมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนทางการผลิตที่ต่ำอยู่แล้วด้วยก็จะส่งผลกระทบต่อประเทศเหล่านี้ให้มีศักยภาพในการผลิตและการส่งออกที่มากขึ้น ดังนั้นทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรร่วมมือกันทางการค้าเพื่อสนับสนุนทางการส่งออกให้มากขึ้น โดยการปรับปรุงคุณภาพสินค้า ประสิทธิภาพการผลิต และควรรหาช่องทางขยายตลาดส่งออกใหม่ๆเพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้มากขึ้นด้วย